

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی و قانونی - سؤالات

شماره تلفن: ۸۸۹۴-۸۸۹۵ - ۸۸۹۶-۵۴۴۸

۱ شنبه ۲۹ اسفند ماه ۱۳۲۷

میر: سید محمد شمس

سال چهارم - شماره ۱۱۹۵

صفحه ۴۰۷۴

دوره یازدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۶۷۷

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

- ۱ - بقیه صورت مشروح مذاکرات صد و پنجاهمین جلسه دوره یازدهم از صفحه ۱ تا ۸۱
- ۲ - آگهی های رسمی ۹

مذاکرات مجلس

بقیه جلسه ۱۵۰

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه نوزدهم اسفندماه ۱۳۲۷

فهرست مطالب

- ۱ - تصویب اعتبار انتخابات مجلس ها
- ۲ - تقدیم لایحه بودجه ۱۳۲۸ مجلس شورای ملی
- ۳ - طرح و تصویب افزایش اعتبار بانک کشاورزی
- ۴ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یک ساعت و چهل دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب اعتبار انتخابات مجلس ها

ملی و همچنین لایحه شماره ۶۹۸۶۲ راجع باصلاح لایحه مزبور مربوط با انتخابات مجلس مؤسسان و مجلس سنا را با حضور آقایان دکتر اقبال و فریدونی و معاون وزارت دارائی مطرح نموده پس از مذاکراتی قرار شد هزینه انتخابات مجلس دوره ۱۶ از هزینه انتخابات مجلسین مؤسسان و سنا تفکیک شود و با این نظر ماده واحده پیشنهادی بشرح زیر اصلاح و با کثرت آراء تصویب شد:

ماده واحده - مبلغ یازده میلیون ریال اعتبار هزینه انتخابات دوره شانزدهم و تمهیدات مربوطه آن و مبلغ هشت میلیون ریال برای هزینه انتخابات مجلس مؤسسان و مجلس سنا تصویب و بوزارت دارائی اجازه داده میشود مبلغ مذکور از محل در آمد عمومی سال ۱۳۲۸ کشور پرداخت و جزو بودجه سال مزبور منظور نماید. از اعتبارات بالا آنچه را که فعلا برای تهیه مقدمات کار مورد نیاز باشد از تنخواه

رئیس - چون جلسه قبل بعنوان تنفس ختم شده بود صورت مجلس نیست، تقاضا شده است که گزارش کمیسیون بودجه نسبت بلایحه اعتبار مجلس شورای ملی جزو دستور باشد و آقای برزین پیشنهادی کرده اند همچنین آقای متمدن ماوندی (نمایندگان - مخالفی نیست) گزارش قرائت میشود: پیشنهادی هم رسیده است که لایحه مربوط ببنای کشاورزی جزو دستور قرار گیرد. اول گزارش راجع با انتخابات مطرح میشود بعد لایحه بانک کشاورزی.

مخالفم -
رئیس - گزارش از کمیسیون بودجه جدید
قرائت میشود.

(بشرح ذیل قرائت شد)

گزارش از کمیسیون بودجه جدید مجلس شورای ملی کمیسیون بودجه لایحه شماره ۶۷۰۸ دوات راجع به هزینه انتخابات دوره شانزدهم مجلس شورای

بقیه مذاکرات مشروح یکصد و پنجاهمین جلسه از یازدهمین دوره قانونگذاری

اداره تنه نویسی و تحریر صورت مجلس

و نماینده دولت فرانسه است در سازمان ملل متفق و همچنین نایب رئیس شورای دولتی فرانسه میباشد این رونوشت نامه ای است که تلگراف به آقای ساعد کرده است رونوشت تلگرافی است که آقای سازمان ملل متفق نوشته است که راجع به عدم آزادی در تهران یک تذکرانی میدهد بنده با وضعیت موجود آزادی انتخابات را آنطور که قانون اساسی است و حقوق دمکراتی ملت ایران تقاضا میکند تا این نمی بینم و روی این اصل است که این لایحه مخالف هستم بیش از این هم توضیحی ندارم.

رئیس - آقای کشاورز صدر موافقت فرمائید.

کشاورز صدر - علاوه بر اینکه موافقت بجای مغیرم صحبت میکنم. اولاً راجع به تطبیق که ایشان فرمودند که خوب بود این دو قسمت از هم تفکیک بشود، این تفکیک سه قسم است یعنی لایحه اعتبار انتخابات مجلس شورای ملی اجرای انتخابات جدا شده است و اعتبار مجلس مؤسسان و سنا هم جدا شده است اما مطلبی که ایشان فرمودند که ما بقرآن، کلام الله مجید قسم خورده ایم بنده عرض میکنم علاوه بر اینکه خلاف قسمی نیست که یاد کرده ایم همان قسم ما را وادار کرده است که ما این لایحه مجلس مؤسسان را بیاوریم چرا؟ برای اینکه ملت میخواهد و ملت ایران بیچاره است بدبخت است و اوضاع ما بجایی رسیده است که دیگر ما نمیتوانیم تاب تحمل داشته باشیم از حیث اصول و قواعد تمام این قانون اساسی قوانین عادی قوانین بین المللی برای آسایش و جلب رضایت ملتها است آقای مکی، و بنده در اینجا تصور نمیکند که حتی یک کفر هم فریاد جنابالی این حرف را بزند از تمام ولایات، از تمام ایالات، از طبقات مختلف تجار، ملاکین، رعایا کشاورزان، کارگران، از دانشگاه (مکی - رادیولندن) از همه جای تلگراف شده است فقط یکماده ای ناراضی هستند

بعضی مواد قانون اساسی ممکن نیست (نورالدین امامی - آقای کشاورز در قسم نامه اسمی از قانون اساسی نیست) هرگز کردم دو قسم نامه مینویسد که ما مطابق قوانین جاری رفتار کنیم، ملت ایران قانون اساسی را وضع کرده است ملت ایران دیگر تاب تحمل ندارد که بعضی از مواد آن را آنطور که در زمان استبداد وضع شده است زیر بار برود حالا باید تغییر بدهد تا یک تعدیلی در وضع مردم از حیث مادی و حیث معنوی بشود. آقای مکی من بجهت نیت جنابالی عقیده دارم من شما را آدمی علاقه مند بایران میدانم از شما پسندیده نیست که بگویند ناراضی هستند از کجا ما نوشته اند، کی تلگراف کرده است که قانون اساسی را مصاحبت نیست تغییر بدهند ما خودمان حاکم برسروشت خودمان هستیم هیچ دولتی حق ندارد دخالت در کار ما بکند و آن اوضاع دنیا ملل دیگر را هم ملزم کرده است بنده در روز روزنامه خواندم که ملت عراق هم پالین که قانون اساسی آنها هم بعد از قانون اساسی ما نوشته شده است و شاید تازه تر و جدیدتر است آنها هم دارند اصلاح میکنند و تجدید نظر درش میکنند، حالا که ما این کار را میخواهیم بکنیم فقط برای ملت ایران است و آقای اطینان داشته باشید که هیچ گونه نگرانی نخواهد بود.

رئیس - آقای حائری زاده مخالفند؟

حائری زاده - بلی مخالفم.

نورالدین امامی - چند نفر جزو مخالف و موافق صحبت میکنند؟

رئیس - تا وقتیکه پیشنهاد کفایت مذاکرات نشده باشد، آقای حائری زاده فرمائید.

حائری زاده - گزارشی که از کمیسیون آمده است سه قسمت است یکی مربوط به اعتبار انتخابات مجلس شورای ملی است یک قسمت هم مربوط به انتخابات مجلس مؤسسان است دیگری هم مربوط به انتخابات مجلس سنا است در موضوع انتخابات مجلس شورای ملی مخالفی نیست در مجلس کسی مخالف این قسمت نیست در قسمت مجلس سنا هنوز قانونی از مجلس نگذشته است که تشکیل بشود هر وقت گذشت آن وقت باید لایحه اعتبار آن را بیاورند ما کارهای واجب و فوری و فوری داریم که همه آنها را تحت الشعاع قرار داده ایم ولی لایحه مجلس سنا که هنوز تکلیفش معلوم نشده که در این دوره میگردد یا در دوره بعد میگردد یا نه میگردد حالا هم بطور مساعده بیاوریم و بگذرانیم هیچ موردی ندارد اما یک قسمت راجع به مجلس مؤسسان است در تقابلی که این قانون اساسی دارد بنظر هر کس تردیدی نیست بدیده هر کس یک تقابلی و مشکلاتی در قانون اساسی ما موجود هست ممکن است نظرها مختلف باشد یک قسمتی را من مخالف باشم یک قسمتی را آقای کشاورز صدر مخالف باشند ولی باید دید که این قانون اساسی چه جور ایجاد شده و چه جور آن را میتوان تغییر داد؟ قانون اساسی یک دستورالعملی است که از طرف ملت ایران برای نسل های آتی و ماموریتی که از طرف این ملت حقوق میگیرند که خدمت این ملت را بکنند داده شده است و در ایران یک انقلابی این دستورالعمل را صادر کرده که انقلاب صدر مشروطیت

مرحوم تیمورتاش خیلی با اصرار باشد و گفت باید یک مفتاحی برای اینکار معلوم کنیم و مخالف جدی اینکار هم بنده بودم و گفتم که ما همچو صلاحیتی را نداریم ما مأموریتان برای رسیدگی بچهار اصل از قانون اساسی است ملتی که دستور العملی را داده است هر وقت خواست باید خودش تغییر بدهد قانون اساسی را من بی منطق این اظهار را نمیکردم، من متقدم که ملکیت باید یک دستگاه ثابت دائمی داشته باشد تا روبروتقی و جلو برود. اگر متزلزل باشد تمام دستگاهها با این حوادث دنیا و موقیعت سیاسی ایران یک آتیه خطرناکی برای ما خواهد داشت، ما باید یک مرکز ثابتی داشته باشیم من بهین دلیل است که میکویم باید مقام سلطنت در ایران محترم و ثابت باشد (صحیح است) برای اینکه مقام سلطنت در ایران محترم و محفوظ باشد یک مقام ثابت باید باشد که مردم باو احترام بکنند، قانون اساسی هم یک مقامی باید باشد که هر روز نشود آنرا بهم زد باید یک مرکز قانونی محکمی باشد، تکیه گاه مردم، طرف اعتماد مردم و اگر باب تغییر قانون اساسی مفتوح شد، یک مفتاحی، یک کلیدی ما برای اینکار درست کردیم در ظرف این چهل و چند سال دیدیم طوفانهای زیادی این ملکیت را گرفته، گاهی دستگاه مجلس خیلی ضعیف شده گاهی دستگاه قلم ضعیف شده است گاهی دستگاه اقتصادی ضعیف شده است و اگر مفتاحی داشته باشد این قانون اساسی بدون اراده ملت بدون اینکه مجلس خواسته باشد آنها خواسته باشند، یک نفر خواسته باشد آنها نمی توانند این ملکیت هستند حقوق بگیر این در غیر اینصورت هیچ مقام ثابتی برای ملکیت باقی نخواهد ماند و این جمله ای را که عرض میکنم خود در صد خطر اینکار بضرر مقام سلطنت است و این که قانون اساسی را هر روز بشود تغییر داد من مخالفم مخصوصاً مفتاحی برای تغییر قانون اساسی پیدا کردن این است که من با این مجلس مخالف هستم و با اعتبار و همه چیزش مخالف هستم.

رئیس - پیشنهاد آقای نبوی قرائت می شود.

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم بعد از بیان آقای حائری زاده برای کفایت مذاکرات گرفته شود.

رئیس - آقای نبوی قرائت می شود.

گمان میکنم توضیح زیادی لازم نداشته باشد یک ماده ای بیشتر نیست تکلیفش هم معلوم است در اطراف آن صحبت هم شده بنا بر این هر چه صحبت از این بید بشود تکرار همان مکررات خواهد بود این است که پیشنهاد کردم رای بکفایت مذاکرات گرفته شود.

دکتر بقائی - من مخالفم.

رئیس - فرمائید.

دکتر بقائی - مخالفت بنده در گرفتن رای بکفایت مذاکرات برای این است که انتظار داشتم حقیقه از مجلس شورای ملی که در این موضوع خیلی بیشتر مباحثه بکنند ولی متأسفانه از وقتی که این صحبت پیش آمد کرد دیدم که مجلس یک رویه سکوت و بهت زدگی بخودش گرفته است (بعضی

از نمایندگان - چه بهتر، این طور نیست) نیست آقا، نیست آقا پس گرفتیم نیست قربان، باین جهت بنده با وجودی که قصد داشتم تا بعد از عید از مرخصی خود استفاده کنم و در حوزه انتخابیه خود بهمان مجبور شدم که خودم را بتهران برسانم و دولت جناب آقای ساعد را استیضاح کنم راجع بامور جاری (بنا بر انتقال - مورد ندارد) موردش را شما نباید تعیین کنید و چون تأمین جانی هم ندارم از حالا که استیضاح را تقدیم میکنم در مجلس تعیین میکنم تا این که حرف های خودم را بزنم و حرفهایی که من میزنم هیچ کدام احتیاجی به مطالعه ندارد، چون من نه عهده میخواهم و نه سابقه میخواهم، یک اموری است که دولت باید جواب بدهد، لابد وقتی که این تصمیمات را گرفتند فکر جویا بشم کرده اند باین جهت من خواهش میکنم هر چه زودتر بیاید جواب بدهند یعنی اگر در دیگری در کار نباشد میتواند همین وزارت جواب بدهند ولی در هر صورت بنده این استیضاح را تقدیم کردم و منتظر تعیین وقت هستم برای جواب استیضاح و هلت مخالفت بنده برای کفایت مذاکرات هم همین بود که برای یک چنین موضوعی همه انتظار دارند از ما که بیشتر راجع باین موضوع صحبت کنیم و این جور تسلیم نشویم. شما راملت فرستاده است صحیح یا غلط، یا انتخاب کرده است یا نکرده من وارد آن موضوع نمیشوم ولی ملت ما را فرستاده است اینجا که ما تمایل ملترتا عمل کنیم آنچه که ملت میخواهد.

رئیس - رای گرفته میشود بکفایت مذاکرات آقا باینکه موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند)

تصویب شد. پیشنهاد آقای رحیمیان قرائت میشود (شرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم، تبصره زیر باده واحد اضافه شود.

در هر حوزه انتخابی کشور هر شخصی میتواند بنماینده کی مجلس انتخاب شود سابقه و کالت مجلس شورای ملی را داشته یا اینکه لااقل سه سال سابقه اقامت دائمی را در محل انتخابیه یا تصدیق دیوان کشور و وزارت کشور داشته باشد.

رئیس - آقای رحیمیان فرمائید ولی این پیشنهاد مربوط باین لایحه نیست، مربوط بقانون انتخابات است بفرمائید توضیح بدهید ولی مربوط باین لایحه نیست.

رحیمیان - چطور مربوط نیست بول میگیرند برای انتخابات بنده پیشنهاد کردم اجازه بفرمائید توضیح بدهم.

دهقان - این پیشنهادها وارد نیست.

رحیمیان - ممکن است برای جنابالی وارد نباشد.

دهقان - خیر.

رحیمیان - انتخابات مجلس شورای ملی یعنی حالا که مجلس سنا و مؤسسان دارد تشکیل میشود انتخابات مجلس شورای ملی مابایستی واقماً از طرف ملت بطور حقیقی بعمل بیاید و برای همین منظور بود که من این پیشنهاد را داده ام و از این پیشنهاد هم دو مقصود داشتم، یک مقصود این است که وکیل بایستی معنی باشد یا اینکه سابقه و کالت

رئیس - بسیار خوب بگذارید عده که کافی شد قرائت میکنیم، آقای دکتر اقبال فرمائید.

وزیر بهداری - بنده لازم میدانم در اطراف بیانات آقای مکی که اینجا اظهار فرمودند چند کلمه بعرض آقایان برسانم، آقای مکی ضمن اشاراتی که فرمودند اشاره کردند بیک نامه ای که این چند روزه رسیده است و اظهار شده است که در

رئیس - بسیار خوب بگذارید عده که کافی شد قرائت میکنیم، آقای دکتر اقبال فرمائید.

وزیر بهداری - بنده لازم میدانم در اطراف بیانات آقای مکی که اینجا اظهار فرمودند چند کلمه بعرض آقایان برسانم، آقای مکی ضمن اشاراتی که فرمودند اشاره کردند بیک نامه ای که این چند روزه رسیده است و اظهار شده است که در

رئیس - بسیار خوب بگذارید عده که کافی شد قرائت میکنیم، آقای دکتر اقبال فرمائید.

رئیس - آقای ملک مدنی.
ملک مدنی - تذکر آقای رضوی نماینده معترم بعقیده بنده خیلی بیجا بود برای اینکه در گذشته این عمل در بانک کشاورزی مجری بوده و اشخاصی که اعتبارات و تمکن زیادی هم داشته اند از بانک بانها داده شده در صورتیکه بانک کشاورزی در درجه اول باید مقصودش کمک و مساعدت طبقه کسکاوروز و خرده مالکین باشد و بیک ملاکینی که فرض فرمائید یک هزینه‌ای زیاد را از نقطه نظر کار عمرانی در نظر دارند، مثلاً اگر یک مالکی بخواهد یک قناتی احداث بکند و این قنات از نقطه نظر آبادی و عمران ضرورت دارد در صورتیکه صلاحیت داشت بانک باید بان مالک بدهد ولی برای آن خرده مالکی که خانه ندارد یا خانه‌اش خراب میشود و میخواهد آن را تعمیر بکند البته احوق تقدم دارد بنده اعتقاد این است که این تذکر کاملاً بیجا بود بنده باینکه باین لایحه موافق هستم و از طرفی هم بانک کشاورزی وضعیتش رویه‌ودی است البته متقدم در عمل نظر آقای رضوی باید مراعات شود (رضوی - انشاءالله) و بنده هم خیال میکنم مراعات خواهد شد یک پیشنهادی هم در این موضوع بعضی از آقایان در نظر دارند و بنده هم تذکر دادند که پیشنهاد بشود که مبلغ فرضه از دو سته هزار ریال بیشتر نباشد برای چه؟ برای اینکه آن طبقه‌ایکه محتاجند بیشتر بتوانند استفاده بکنند (صحیح است)

رئیس - پیشنهاد آقای بهادری قرائت میشود پیشنهاد کفایت مذاکرات میکنیم مخالفی نیست

رئیس - مخالفی ندارد؟ (اظهاری نشد)

پیشنهادات قرائت میشود.

(پیشنهاد آقای قوامی بشرح زیر قرائت شد)
 پیشنهاد میکنم بعد از کلمات با بهره شش درصد اضافه شود و بدون کار مزدی هزینه‌های دیگر.

رئیس - آقای قوامی
قوامی - بنده قریب دوازده سال سابقه خدمت در کشاورزی دارم و از ابتدای بانک کشاورزی در امور آن وارد بودم و اطلاع دارم بتدریج که هزینه این بانک بالا رفت بانک بخیال افتاد که از طریق کار مزد و حق العمل این هزینه را جبران کند در نتیجه صدی هشتاد و دو از این هم اضافه شد این است که بنده پیشنهاد کردم اگر منظور کمک بکشاورزان میباشد این پیشنهاد بنده را مورد توجه قرار بدهند و صرف نظر از آن جمله‌ایکه فید شده فرمائید.

وزیر دارائی - در پیشنهادی که داده شد بود یک قسمت نظیر همان جمله است کدر خبر کمیسیون هست یعنی تاهت هزار ریال البته این اشکالی ندارد ولی اگر نظر بالاتر باشد تأثیر خواهد داشت در وضع درآمد بانک ملاحظه فرمائید شمبات بانک اگر بنا باشد ایجاد شود با سرمایه فعلی و این ۱۶ میلیون تومان که بان اضافه میشود این ۱۶ میلیون اصلاً خرج میشود و چیزی نباید بانک نمیشود خواهش عرض کنم که در کمیسیون بودجه بحث فصل شد برای کشاورزان موافقت شد که صدی شش زیادتر گرفته نشود حالا اگر نظر آقایان این است که تا هشت هزار ریال بدون کار مزد باشد البته موافقت میشود.

رضوی - بنده هم با نظر آقای وزیر دارائی موافقم.

قوامی - بنده هم قبول میکنم.

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود.
 (پیشنهاد آقای قوامی بشرح زیر قرائت شد)
 ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم بنصیر ذیل ماده واحده اضافه گردد تبصره - بانک کشاورزی میتواند همان طوریکه بانک ملی ایران برای بازرگانان اعتبار بدون وثیقه تعیین کرده در مواردیکه مالکین و کشاورزان برای راه انداختن امور فوری زراعتی خود تقاضای وام کوتاه مدت کنند تا حدود اعتبارات هر کدام وامهای هادی که حد اکثر مدت آن ۳ ماه تجاوز نکند و بیش از یکبار قابل تمدید نباشد بپردازد.

صدرزاده - ایشان در بانک کشاورزی بوده‌اند اطلاعاتش خیلی خوب است.

رئیس - آقای قوامی
قوامی - عرض کنم بانک کشاورزی مقرراتش اجازه نمیدهد که بدون وثیقه وام بدهد و بسا اتفاق میافتد که مالکین و خرده مالکین برای کارهای فوری خود دیگر مجال این را ندارند که بروند تقاضای استعلا از ثبت بکنند بالاخره یک مواقعی کارهای فوری ایجاد میکنند که آنها احتیاج پیدا میکنند باین وام بنده پیشنهاد اینجاست این بود که برای تأمین اعتبار کشاورزان برای کارهای فوری مثلاً از قبیل خرید گاو و بذر و غیره یک وامهای بدون وثیقه و بدون این تشریفات فعلی داده شود و این هم حد اکثر مدتش از سه ماه تجاوز نکند و بیش از یکبار قابل تمدید نباشد بنده خیال میکنم اگر این پیشنهاد مورد قبول واقع شود خیلی از مشکلات کشاورزان و رهاها مرتفع خواهد شد.

وزیر دارائی - قبول میکنم.

رئیس - پیشنهاد آقای نورالدین امامی قرائت میشود.
 ریاست معترم مجلس شورای ملی: تبصره ذیل را برای ضمیمه شدن ماده واحده پیشنهاد مینمایم.
 تبصره - سیرده دولت بیانک نباید حکمت از سیصد میلیون ریال و فرغ آن بیش از صدی دو باشد.

رئیس - آقای نورالدین امامی
نورالدین امامی - استدعا میکنم آقای وزیر دارائی در این قسمت مخصوصاً توجه فرمائید سرمایه فعلی بانک کشاورزی سی میلیون تومان است و اگر این شانزده میلیون تومان هم بآن اضافه شود جمعاً ۴۶ میلیون تومان سرمایه بانک خواهد شد با فرغ ندر صد در حدود ۴ میلیون تومان و کسری هایدانش میشود با شرط اینکه تمام این ۴۶ میلیون تومان در جریان باشد. هزینه فعلی بانک کشاورزی در سال هره میلیون تومان است کدر نتیجه اگر این ۱۶ میلیون هم اضافه شود باز هم بانک یک میلیون و چند صد هزار تومان کسر دارد و آقایان نمایندگان هم یک قسمتی اصرار دارند و حق هم این است که یک شعبی که الان در ایران تشکیل نشده در اکثر نقاط لازم تشکیل شود و اگر حساب فرمائید بانک در سال ۵۰ و ۱ میلیون و دو میلیون تومان کسردار در حالاهم قمار بازی و لاچار یک چیزهایی در میآورد و جبران دخل و خرجش را میکرد که آنهم از بین رفته است و وزارت دارائی قفدن کرده است (نماینده گان - خیلی خوب عملی کرده است) بلی کار بسیار خوبی کرده است (نماینده گان - خیلی خوب کاری کرده) بلی بنده قبول کردم.

میگویم خیلی خوب است و حق هم همین بوده است و الان هم بانک در حدود بین ۱۱٪ و ۱۲٪ با کار مزد و اینها فرغ میکنم (آزاد - ۱۹٪) توجه فرمائید پیشنهاد دوم بنده این است که اگر جناب آقای وزیر دارائی در این قسمت موافقت فرمائید چون در خود لایحه هم پیش بینی شده است که دولت یک مقداری بتواند سیرده بانجا بگذارد اگر موافقت بشود آنوقت ما میتوانیم کلمه هشت هزار ریال که آقای قوامی پیشنهاد فرمودند فرغ و با تمام کار مزد و اینها بیاوریم به ۹٪ برسائیم که مردم راحت باشند (یک از نمایندگان - من پیشنهاد سه در صد دادم) با ۳ در صد باید درب بانک را ببندند بعد دولت خودش هم حسابش را تصحیه کند اگر میخواهد بانک باشد باید همین ۲ درصد باشد.

رئیس - آقای وزیر دارائی
وزیر دارائی - پیشنهاداتی که آقای امامی فرمودند یک قسمت این بود که علاوه بر سرمایه‌ای که بیانک داده شده است از وجوه سیرده دولت هم در بانک کشاورزی باشد در اساس پیشنهاد بنده موافق هستم که اگر بخواهیم بیانک کشاورزی کمک بکنیم این ۱۶ میلیون تومان کافی نیست و اگر در بودجه دولت اضافه بکنیم یک کمکی بیانک کشاورزی کرده ایم ولی در مبلغی که پیشنهاد کرده اند یک مطلب هست که باید عرض کنم که ما نباید برای حساب بانک کشاورزی لطمه‌ای بیانک ملی یعنی بانک ناسر اسکناس. بانک مرکزی خودمان برزیم مطابق اساسنامه بانک ملی کلیه وجوه دولت را در بانک ملی میکنیم و اگر ما بخواهیم این وجوه را در بانکهای مختلف بگذاریم نتیجه این است که لطمه بیانک ملی زده ایم و ما با این بانک کار داریم ما یک اعتبار متحرک در بانک ملی داریم و اگر ما بخواهیم این وجوه را در بانک ملی نگذاریم نتیجه این خواهد شد که در قسمتی که هزینه‌ودر آمد ما باید در بانک متمرکز شود پول نخواهیم داشت و آنوقت اعتباراتی که ما باید از بانک ملی بگیریم ناچاریم تنزیل بدهیم ولی این جور که در بانک ملی متمرکز باشد همین طور که تنزیل میدهم تنزیل هم خواهیم داشت ولی نتیجه این عمل این میشود که هم تنکیلات بانک ملی از نظر اساسی بانک ملی اسکناسی که دارد متزلزل میشود و هم کمکی که ما خواسته‌ایم بیانک کشاورزی بکنیم بیشتر از آن اندازه است که حق باستانی کمک بشود بنا بر این بنده میخواستم از آقای امامی خواهش کرده باشم همانطور که در خود ماده واحده نوشته شده است که دولت اجازه دارد از وجوه اختصاصی خود مبلغ سیرده نابت با حساب جاری در بانک کشاورزی متمرکز سازد ایشان هم موافقت فرمائید و با مبلش مخالفت نکنند برای آنکه ممکن است در حسابهای ما اشکال پیدا شود و بنده وعده میدهم که تا اندازه‌ای که ممکنست بیانک کشاورزی کمک بکنیم ولی نه بآن اندازه که این کمک باعث بشود که لطمه بیانک بخورد فرغ و راهم همانطور موافقت فرمائید زیرا در قسمت فرغ هم یک حساسی دارد و اگر ما بخواهیم کم و زیاد بکنیم این تأثیر کلی خواهد داشت در اساس کار اقتصادی ما چون فرغ پول را بانک ملی در هر ماممین میکند ضمناً حساسیاتی که دولت در بانکهای مختلف

دار فرغ ثابتی بگیرد یک تنزیل معینی بگیرد و اگر ما بخواهیم یک اختلاف فرمی بین بانک ملی و کشاورزی قائل بشویم این باعث خواهد شد که حسابهای ما مختل بشود بنا بر این این قسمت را بنده استدعا میکنم که آقای نورالدین امامی موافقت فرمائید و تا آنجا که ممکن است بیانک کشاورزی کمک خواهد شد.

نورالدین امامی - بنده پس گرفتم.

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود.
 (بشرح زیر قرائت شد)
 تبصره - کار مزد و فرغ و کلیه هزینه بانکی در موقع دادن وام بوامهای بیش از هشت هزار ریال نباید از ۹٪ بیشتر باشد. نورالدین امامی

رئیس - آقای امامی
نورالدین امامی - این پیشنهاد بنده نسبت به بیش از هشت هزار ریال است نه کمتر از هشت هزار ریال ممکن است ده هزار ریال پنج هزار ریال بانک کشاورزی یکسری قرض بدهد و الان در بانک کشاورزی بین ۱۱ درصد و ۱۲ درصد فرغ و کار مزد گرفته میشود در صورتیکه مقرراتشان ۰.۶٪ بوده و حالا حساب میکردیم جناب آقای آزاد میفرمودند ۰.۸٪ میشود اینست که بنده استدعا میکنم که آقای وزیر دارائی در این قسمت بخصوص قبول فرمائید.

رئیس - آقای دکتر مصباح زاده
دکتر مصباح زاده - خواستم عرض کنم در همین لایحه پیش بینی شده است که بانک کشاورزی در یک مدتی باید تجدید نظر بکند در آئین نامه و برای تغییر کار مزد یک تصمیمات جدیدی بگیرد و نظر کلیه نمایندگان اینست که امروز فریجه بانک کشاورزی میگیرد خیلی گزاف است و باید باین پیاید بنا بر این بنده خواهش میکنم پیشنهادشانرا مسترد فرمائید رئیس بانک دو کمیسیون حاضر شد و قول داد تجدید نظر بکنند بنا بر این تمنی میکنم پیشنهادشانرا مسترد فرمائید.

نورالدین امامی - ممکن است یک دوره تسلسل پیدا بکند.

دکتر مصباح زاده - خیر جنابعالی این را پس بگیرد که این لایحه زودتر تصویب شود.

نورالدین امامی - پس گرفتم.

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود.
 (پیشنهاد آقای بهادری بشرح زیر قرائت شد)
 ریاست معترم مجلس شورای ملی: پیشنهاد میکنم تبصره زیر ماده واحده اضافه شود.
 تبصره - کلیه وجوه دولتی که مربوط بکشاورزی است مانند غله و توتون در بانک کشاورزی متمرکز یابد تا وضع پولی بانک تثبیت یافته در مواقعیکه دولت احتیاج باین وجوه ندارد بانک کشاورزی استفاده کند.

رئیس - آقای بهادری
بهادری - مقصود بنده از این پیشنهاد این است که همه ساله دولت هواید غله و غیره را اختصاص بدهد بیانک کشاورزی و آقای وزیر دارائی هم مانی ندارد قبول بکنند که تمام این وجوه اضافی و این هواید را اختیار بیانک کشاورزی باشد.

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - در اساس این پیشنهاد بنده عرض کردم که هیچ اشکالی نیست ولی همانطور که عرض کردم چون مطابق اساسنامه بانک ملی باید پولهای دولت در بانک ملی متمرکز شود و ما حساب جاری داریم و همانطور که پول از بانک میگیریم برای پرداخت و هم باید پول بدهیم و اگر مخالف این ترتیب عمل بکنیم بیانک ملی بهره بیشتری باید بدهیم و این یکی کار ما را فلج خواهد کرد این است که بنده خواهش میکنم همان طور که عرض کردم ایشان پیشنهادشانرا پس بگیرند.

بهادری - بنده پس گرفتم.

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود.
 (پیشنهاد آقای بهادری بشرح زیر قرائت شد)
 ریاست معترم مجلس شورای ملی: بانک کشاورزی مکلف است در ظرف ۳ ماه از تاریخ تصویب این قانون در استانها و شهرستانها یکجا و جدا شرایط تأسیس بانک مبیاشد و اهمیت فلاحی دارد اقدام تأسیس بانک نماید.

رئیس - آقای بهادری
بهادری - عرض کنم که مدتی است در این کار با دولت مذاکره کرده ایم اکثر ولایات استفاده نمیکند و شکایت میکنند فرض کنید یک نفر از حوزه انتخابیه بنده سرآب مجبور است برای صد تومان برود بار دیل و صد تومان قرض بگیرد و این کار عملی نیست چونکه این کار در عرض ۳ ماه طول میکشد.

بعضی از نمایندگان - پیشنهاد ایشان را مجدداً بشرح سابق قرائت شد.

رئیس - آقای وزیر دارائی
وزیر دارائی - در اساس اشکالی ندارد ولی خواهش میکنم عبارت مکلف است را بردارند برای اینکه اگر نتوانست در ظرف ۳ ماه این عمل را بکند تکلیف قانونی ندارد ممکن است اشاره شود که بانک مطالعه بکند و آنوقت در حدود امکان این کار را بکند.

بعضی از نمایندگان - آقای بهادری پس بگیرد.

بهادری - بنده پس نیگیرم آقای وزیر دارائی قبول کردند.

رئیس - آقای وزیر دارائی بچه ترتیب موافقت کردید؟

وزیر دارائی - اولاً مدت حذف بشود و ثانیاً مکلف است برداشته شود.

رئیس - پیشنهاد دیگر قرائت میشود.
 (پیشنهاد آقای خسرو هدایت بشرح زیر قرائت شد)
 مقام معترم ریاست مجلس شورای ملی: اینجانب تبصره زیر را برای الحاق بناده پیشنهاد مینمایم.
 تبصره: کار فرمایان اعم از دولتی و غیر دولتی که بیش از صد کارگر داشته باشند موظفند برای کارگران خود وراثت آن‌ها خانه بسازند.

بعضی از نمایندگان - وارد نیست.

رئیس - آقای مهندس هدایت
مهندس خسرو هدایت - عرض کنم که

پیشنهاد مربوط نیست ولی آنچه مسلم است اینست که بایستی برای این طبقه خانه ساخته شود و اینجا سابقه دارد در مجلس وقتیکه لایحه برنج مجانی مطرح بود محدودیت بازرگانی خارجی هم از مجلس گذشت بنا بر این بنده از آقای وزیر دارائی خواهش میکنم چون این پیشنهاد در کمیسیون بوده هم تصویب شده است موافقت فرمائید و عدم تصویب آن باعث میشود که آن ساختمانی که الان شروع شده است با تمام نرسد و بعد زمستان هم میرسد و کارگران خانه نخواهند داشت چون این پیشنهاد همانطور که عرض کردم در کمیسیون بوده تصویب شده است تمنی میکنم موافقت فرمائید.

رئیس - آقای دکتر مصباح زاده
دکتر مصباح زاده - این پیشنهادی که فرمودند در کمیسیون بودجه تصویب شده است و گزارش هم به مجلس داده شده است حالا اگر موافقت میکنند بنده هم عرضی ندارم.

وزیر دارائی - بنده قبول میکنم.

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر فلسفی قرائت میشود.
 (بشرح زیر قرائت شد)
 اینجانب پیشنهاد میکنم که بانک کشاورزی نباید بیش از ده هزار تومان باشخص وام دهد.

رئیس - آقای دکتر فلسفی
دکتر فلسفی - عرض کنم وقتی که مایک قانونی تصویب میکنم دو مطلب را باید در نظر بگیریم یکی فایده نهایی این قانونی که داریم تصویب میکنیم باید در نظر بگیریم و یکی هم ترتیب اجرای آن است که ما میخواهیم بیانک کشاورزی کمک کنیم اما ترتیب اجرای چیست؟ فرض فرمائید که از این اعتباری که داده شده است صد هزار تومان آن میرسد بکارگران حوزه انتخابیه خود بنده و آنهم بین سه چهار نفر از سرمایه داران و تجار آنجا که نفوذ دارند تقسیم خواهد شد و خرده مالکین و کشاورزان از آن نمیتوانند استفاده بکنند اینست که بنده این پیشنهاد را دادم و استدعا میکنم که دولت موافقت کند برای اینکه این طبقه بتوانند آنطور که باید استفاده کنند.

رئیس - آقای وزیر دارائی فرمائید اشخاصی میتوانند در پیشنهاد صحبت کنند که عضو کمیسیون بودجه قدیم باشند.

وزیر دارائی - این پیشنهاداتی که آقایان دارند نمیدهند تصور میکنم مانع بشود که این لایحه بگذرد زیرا در اساسنامه بانک کشاورزی و پیشه‌وهرن ممکن است بسا اوقات بانک کشاورزی بخواهد از یک عملی که دارد بصنعت هم کمک بکند و بعلاوه با بودن برنامه هفت ساله آئینملی که بیانک کشاورزی داده میشود دست او را باز میکند ولی این پیشنهاد آقای دکتر فلسفی دست بانک را می بندد میخواستم استدعا کنم پیشنهادتان را پس بگیرد.

رئیس - پیشنهادی هم آقای امیر حسین خان داده‌اند که مجلس هر روز باشد اگر آقایان سروقت بیایند و تا یک ساعت بعد از ظهر بنشینند کارها بیشتر میشود.

بعضی از نمایندگان - آقای دکتر فلسفی پیشنهادتان را پس بگیرد چون عده برای رأی کافی نیست.

کشاورز صدر - پیشنهادات دیگر را بخوانید تا عده کافی شود.

امامی - پیشنهاداتی که محتاج برای استعقب بگذارد و پیشنهادات دیگری فرائت کنید.

رئیس - مگر تئوری در نظامنامه بدهیم.

فولادوند - آقای دکتر فلسفی پس بگیرد.

دکتر فلسفی - پس گرفتیم.

رئیس - پیشنهاد آقای ارباب فرائت میشود (شرح زیر فرائت شد)

پیشنهاد میکنم شبهه بانک کشاورزی پس از تصویب لایحه در بلوچستان بلافاصله تشکیل شود.

دهقان - پیشنهاد خرج است

بعضی از نمایندگان - خوب ما هم پیشنهاد برای جاهای دیگر بکنیم.

رئیس - بلوچستان از تمام سمتها مهمتر است برای اینکه بر مایای آنجا کمک بشود آقای ارباب مهدی ارباب - اجازه فرمائید اینکه بنده تصریحاً پیشنهاد کردم خوشبختانه شاهد صادقی مانند جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی دارم، در بلوچستان برای اینکه در سایر استانها بانک کشاورزی هست و بآنجا هیچ توجه نشده است وضع خرابی و بدبختی بلوچستان بر همه مشهود است اجازه فرمائید بیشتر توضیح بدهم و آقای وزیر دارائی قبول کنند.

رئیس - آقای دکتر مصباح زاده.

دکتر مصباح زاده - بنده میخواستم عرض کنم که آقا مطمئن باشند از این اعتبار پس از اینکه تصویب شد در مرتبه اول بانک کشاورزی در بلوچستان دایر میگردد اگر که این پیشنهاد مورد موافقت قرار گیرد سایر آقایان پیشنهاد میکنند اینست که بنده خواستم عرض کنم که آقای ارباب پیشنهادتان را مسترد کنند نظر کلیه نمایندگان اینست که در بلوچستان حتی این شعبه دایر باشد.

ارباب - بنده پس نمیگیرم استدعا میکنم آقای وزیر دارائی قبول کنند.

جمعی از نمایندگان - عده برای رأی کافی نیست.

رئیس - آقایان میروند بیرون و دیگر نمیآیند.

کشاورز صدر - ایشان پس گرفتند پیشنهاد شانرا.

رئیس - آقای ارباب پس گرفتید؟

ارباب - تغییر فرمایند.

رئیس - آقای وزیر دارائی.

نسبت بلوچستان ابراز فرمودند بنده ممنونم ولی باید بدانند که همه ایران مثل بلوچستان است و وقتی که آقایان موافقت فرمودند که سرمایه بانک کشاورزی علاوه شود دولت خیلی متشکر است که این لایحه تصویب بشود و بتوانیم تمام مملکت کمک بکنیم از آقای ارباب خواهش میکنم و آنجا هم سر معارض میکنم که هر وقت ما بخواهیم شبهه تاسیس بکنیم البته بلوچستان بیشتر مورد توجه دولت واقع باشد باین مناسبت دیگر ضرورتی ندارد که اختتاماً در قانون

ذکر کنیم بلوچستان و از آقای ارباب تقاضا میکنم پیشنهادتان را پس بگیرد، قول میدهم که در موقع تاسیس سایر شعب در درجه اول آن شعبه را تاسیس کنیم.

رئیس - آقای ارباب.

ارباب - بنده با یک توضیح کوچکی پس بگیرم آن اینست که هیئت دولت و آقایان نمایندگان مجلس بوضعیت سیاسی و اقتصادی بلوچستان توجه بکنند بنده پس گرفتیم.

رئیس - پیشنهاد آقای کشاورز صدر فرائت میشود (شرح زیر فرائت شد)

پیشنهاد میکنم شهرستانهایی که هنوز شبهه بانک کشاورزی تشکیل نشده از حیث تشکیل شبهه مقدر تقاطی باشد که سابقه تشکیل شبهه دارند.

دکتر مصباح زاده - مانعی ندارد بنده قبول کردم.

رئیس - آقای کشاورز صدر.

جمعی از نمایندگان - قبول کردند.

کشاورز صدر - مطلبی که اسباب کمال تأسف است اینست که اگر تبعیض میشد خوشبختانه جناب آقای گلشایبان که همیشه دیدیم در افکارشان متوجه مردمان محروم و طبقه پائین هستند بنده خواستم استفاده کنم از جمله در خلخال و در نقاط دیگر منجمله حوزه انتخابیه بنده اینست که بنده استدعا میکنم که مقدمه این شعب تشکیل بشود بعد کمک نسبت ببانک شود چرا؟ برای اینکه مساواتی بین همه باشد.

دکتر مصباح زاده - بنده موافقم.

رئیس - آقای وزیر دارائی جناب عالی هم موافقت فرمائید (وزیر دارائی - بلی بنده هم موافقم) پیشنهاد آقای کتجه ای فرائت میشود.

(شرح زیر فرائت شد)

پیشنهاد میکنم در سطر مقابل آخر کلمه اضافی حذف شود یا اینکه کلمه نلت نصف تبدیل شود.

رئیس - آقای کتجه ای.

کتجه ای - توجه فرمائید آقای وزیر دارائی اساساً بانک کشاورزی فقط و فقط برای تقویت بنیه مالی کشاورزان و زارعین تشکیل شده ولی این نکته را باید عرض کنم بعضی اشخاص که از هربانگی و از هر مؤسسه ای میخواهند استفاده کنند و احتیاج هم ندارند بآنکه کشاورزی هجوم آورده اند. الان بنده با آقای ضیاء ابراهیمی صحبت میکردیم اشخاصی چهارصد هزار تومان سیصد هزار تومان اینجا میخواهند قرضه بگیرند در صورتیکه اگر این قرضه ها تصویب بشود نقض قرض میشود و باشخصی که حقاً بایستی کمک بشود کمک نخواهد شد متأسفانه بآن اشخاص هم که در شهرها هستند و وسائل دارند کمک میشود و کشاورزان حقیقی و زارعین حقیقی دستشان ببانک کشاورزی نخواهد رسید. قسمت دوم اینست که کشاورزان و زارعین در یک موقعیت بحرانی همیتی واقع شده اند از لحاظ اینکه چون سود پول و بهره پول خیلی ترقی کرده و بحرانی پیدا شده است بنابر این اینها نمیتوانند از خارج استقراض کنند و به علاوه بانک هم که باین ترتیب چیزی بآنها نخواهد رسید. بنده پیشنهاد کردم اینکه نوشته یک نلت از سرمایه اضافی این اضافی را آقای وزیر دارائی موافقت

فرمائید حذف شود و بانک تخصیص داده شود بفرده مالکین و اگر چنانچه این شکل باشد لاف ازین سرمایه اضافی که حالا تشخص میشود نصف آنرا تخصیص بدهند من گمان میکنم جناب آقای وزیر دارائی خودشان از همه وارد ترند نسبت باوضاع کشاورزان زارعین و باین پیشنهاد موافقت خواهند فرمود و اگر نکنند چون برای اینکه کمکهای واقع نشود ناچارم که من پس بگیرم ولی خواهش میکنم که این را قبول بکنند که هم زارعین خوشحال بشوند هم کشاورزان.

رئیس - آقای وزیر دارائی.

وزیر دارائی - بآن تبدیل نلت نصف بنده موافقم ولی اضافی بجای خود باشد.

دکتر مصباح زاده - اجازه میفرمائید توضیحی عرض کنم؟

رئیس - فرمائید.

دکتر مصباح زاده - در خیر کیسیون بودجه یک اشتباه رخ داده که باید اصلاح شود و این اشتباه عبارت از اینست که در آخر گزارش نوشته است وامهای هشت هزار ریال در صورتیکه در کیسیون بودجه تصویب بیست هزار ریال گرفته شده اینست که هشت هزار ریال باید بیست هزار ریال تبدیل شود (صحیح است).

یکتغیر از نمایندگان - پیشنهاد آقای کتجه ای مشروط بود. بآن باین.

دکتر مصباح زاده - بانصف بجای نلت موافقت شد.

رئیس - پیشنهاد آقای مکی فرائت میشود (شرح زیر فرائت شد)

ریاست مجلس مقدس شورای ملی - پیشنهاد مینمایم تبصره ذیل بماده واحده اضافه شود:

تبصره - هر نوع معامله بازرگانی و رهنی و نزول سفته برای بانک کشاورزی ممنوع است.

اردلان - این بعکس آنچه که الان رأی دادیم هست.

رئیس - آقای مکی.

مکی - بنده تصور میکنم که منظور دولت از تقدیم این لایحه مساعدت با کشاورزان جزء و خرده مالکین است و غیر از این هم منظوری نداشته اند برای تأمین این منظور بنده یک پیشنهادی دادم که هر گونه معامله تجارته و بازرگانی ممنوع باشد مثلاً قرض کنید اگر بانک کشاورزی خواست وارد معاملات تجارته بشود یعنی سفته تجار را قبول بکند یا بروات تجار را قبول بکند و نزول کم بکنند مثل سایر بانکها البته آن نظری که مجلس شورای ملی دارد و خود دولت هم دارد تأمین نیست بنابراین خواستم که در متن لایحه قید بشود که بانک کشاورزی از معاملات تجارته و نزول سفته ممنوع است بنده خیال میکنم آقای وزیر دارائی هم نظرشان غیر از این نباشد (شهاب خسروانی صنعت هم جزش هست) بنده مقصودم این است که حق سفته بازی و معاملات تجارته را ندارد.

رئیس - آقای وزیر دارائی.

وزیر دارائی - عرض کنم که از بانک کشاورزی مینظور که از اسامش پیدا است نظر اینست که

کمک کشاورزی بشود و خود اسانامه موادی پیش بینی کرده است که خارج از آن اسانامه بانک نمیتواند کاری بکند بنده تصور میکنم این پیشنهادی که فرمودند این تحصیل حاصل است برای اینکه در خود اسانامه اساساً تصریح دارد که وظیفه بانک کشاورزی چیست اصلاً بانک حق ندارد این کار را بکند منم خیال نمیکند که بانک کشاورزی معامله سفته بازی بکند اگر هر معامله ای کرده است معامله کشاورزی بوده است در مواردی که مبلغ خیلی کوچکی بوده است که با اختیار دو زارع و کدخدای قرض داده است و اگر بخواهیم بطور کلی محدود بکنیم ممکن است یک لطمه عظیمی برسد ولی بطور کلی در اسانامه بانک قدفن کرده است که یک همچو عملی نکنند ولی منم اصرار نمیکند که بگویم یک همچو عملی نمیکنند البته اگر بینم مانع از آن عمل میشود.

مکی - بنده با توضیحاتی که جناب آقای وزیر دارائی دادند قانع مشوم.

رئیس - پیشنهاد دیگری فرائت بشود (شرح زیر فرائت گردید)

تبصره - بانک کشاورزی نسبت ببطالبات خود در سالهای ۲۴ و ۲۵ در آذربایجان و زنجان حق مطالبه فرع و خسارات دیر کرد ندارد. نورالدین امامی.

نورالدین امامی - عرض کنم گمان نمیکنم هیچکس از آقایان نمایندگان محترم با این پیشنهاد من مخالف باشند و محتاج توضیح زیادی هم نیست در سالهای ۲۴ و ۲۵ که کسی میل ندارد یادی از آن سالهای آذر بایجان بکند ملکی برای کسی نبود که هاداتی بپردازد (صحیح است) و فرمی بدهد و یا ببانک خسارت دیر کرد بدهد آقای وزیر دارائی استدعا میکنم توجه فرمائید باین موضوع اصل مطلب ممکن است خیلی نا چیز باشد علاوه بر اینکه آذربایجان را متوجه خواهیم کرد که دولت و مجلس شورای ملی ایران همیشه متوجه آنها هست این یک منت بزرگی است بآن فقرای آذربایجان (صحیح است) استدعا میکنم جناب آقای وزیر دارائی بنمایند که آذر بایجان با قبول این پیشنهاد من یک منتی بگذارند و این را تصویب بکنند (محمد ذوالفقاری - زنجانرا هم فرمائید)

بتمام ایران.

رئیس - آقای وزیر دارائی.

وزیر دارائی - باعلاقه ای که دولت دارد باشخصی که صدمه دیده اند در وضعیت غیر عادی آذربایجان و زنجان کمک بشود بنده این پیشنهاد را قبول میکنم.

نورالدین امامی - خیلی متشکرم احسن.

دکتر مصباح زاده (مخبر) - اجازه میفرمائید بنده خواستم پیشنهاد بکنم که فارس را هم ضمیمه این پیشنهاد بکنند تا بنده هم موافقت بکنم.

رئیس - ببانک کشاورزی آنجا کسی قرض ندارد.

احمد قره آهزی - آقا فارس را هم جزء این بکنید.

فولادوند - آقا پس در بانک را به بنده بدهید.

رئیس - پیشنهاد دیگری فرائت بشود

(شرح ذیل فرائت گردید)

ریاست مجلس مقدس شورای ملی - پیشنهاد مینمایم تبصره ذیل بماده واحده اضافه شود:

تبصره بانک کشاورزی مکلف است از این تاریخ و چون خود و احتی المقدور بوسیله تاسیس شرکتهای تعاونی در دهات به خرده مالکین بپردازد و بمالکین همسده فقط برای یکمرتبه بیش از دو سست هزار ریال وام ندهد حسین مکی.

رئیس - آقای مکی.

مکی - یک موضوعی را که بنده تصور میکنم آقایان نمایندگان محترم مینمایند توجه فرمائید موضوع شرکتهای تعاونی است برای کشاورزان الان در تمام کشور یک مقتصراً باید بانک کشاورزی ایرانی دارند این رایک اشخاصی هستند که در دهات میروند و برای آنها جنس میبرند و بیک قیمت گرانی چند برابر نرخ بازار معمولی بآنها میدهند در مقابل محصول کشاورزان مبادله میکنند یعنی بایک قیمت گرانی میدهند و بایک قیمت ارزانی محصولشان را میگیرند بنده در این پیشنهاد خود اینطور پیشنهاد دادم که بانک کشاورزی حتی المقدور بایستی برای تاسیس شرکتهای تعاونی در دهات اقدام بکند و به کشاورزان عده مالک یکمرتبه آنهم بیش از دو سست هزار ریال وام ندهد متأسفانه دیده شده است که اشخاصی هستند همه آقایان میدانند فرض بکنید میخوانند عروسی برای پسرشان بکنند یا تومبیل بگیرند میروند از بانک کشاورزی یک مبلغ هنگفتی پول میگیرند و برخلاف منظور اصلی که کمک به کشاورزان است سرمایه بانک کشاورزی اصلاً در اختیار سرمایه داران است نه در اختیار کشاورزان جزء اینست که با این پیشنهاد خواستم اولاً برای تاسیس شرکت های تعاونی از طرف بانک کشاورزی یک اقدامی شده باشد و ثانیاً محدود شده باشد که بیش از یک مقدار نمیتوانند و برای یکمرتبه فقط **اردلان** - آقا برنامه هفت ساله را هم در نظر بگیرد.

رئیس - آقایان نمیتوانند مخالفت کنند که عضو کیسیون بودجه قدیم باشند آقای شهاب خسروانی فرمائید.

شهاب خسروانی - پیشنهاد آقای مکی مشابه همان پیشنهاد آقای دکتر فلسفی است منتهی از حیث مبلغ با هم فرق دارد باینکه ایشان ده هزار تومان پیشنهاد کردند و بنده از توضیحاتی که بنده دادم پس گرفتند ولی اگر دستگامهای اجرایی ناقص است مربوط باین نیست که پول را کم بدهند یا زیاد اساساً وقتیکه بانک کشاورزی یک پولی را قرض میدهد یا یک سفته ای میدهد یا یک مقدمه ای هست باید مراقبت بکند که آن مقدمه صحیح باشد و این موضوع شرکتهای تعاونی هم در برنامه هفت ساله اگر ملاحظه فرمائید پیش بینی شده است اگر ما بخواهیم این را باین صورت در بیاوریم نقض قانون قبلی را کرده ایم و امیدوارم برنامه هفت ساله وقتیکه اجراء بشود نظر آقایان را تأمین بکند و هر کس هر مقدار فعالیت بکند میتواند پول تا یک میلیون تومان بگیرد چه مانعی دارد که اگر یک کسی فعالیت کرد یک میلیون تومان بگیرد (مکی - به متنفذین میدهند) غیر آقا دستگامهای اجرایی باید مراقبت کنند که باشخصی که

واقماً احتیاج دارند پرداخت بشود و البته بایست هزار تومان نمیشود یک کار همراهی انجام بشود اینست که بنده استدعا میکنم پیشنهادتان را پس بگیرد.

فولادوند - مصلحت اقتضا میکند که پس گرفته شود آقای مکی.

رئیس - استدعا کردید؟

مکی - پس گرفتیم.

فولادوند - سی پیشنهاد دیگر هست.

اردلان - آقای رئیس تجزیه بفرمائید پیشنهادها را.

رئیس - پیشنهاد دیگر فرائت بشود (شرح زیر فرائت گردید)

ریاست مجلس مقدس شورای ملی - پیشنهاد مینمایم تبصره ذیل بماده واحده اضافه شود:

تبصره - از تاریخ تصویب این قانون هیئات مدیره و هیئات نظارت بانک کشاورزی و بازرس دولت بر حسب پیشنهاد وزارت دارائی و وزارت کشاورزی با تصویب هیئات دولت انتخاب خواهند شد وزیر دارائی و وزیر کشاورزی نماینده دولت و صاحبان سهام در مجمع عمومی بانک خواهند بود حسین مکی.

مکی - قبول میفرمائید آقای وزیر دارائی؟

وزیر دارائی - خیر آقا.

رئیس - آقای مکی توضیحی دارید بفرمائید.

مکی - بنده این پیشنهاد را چون یک تجربه ای داشتم روی آن تجربه تلخم تقدیم مجلس شورای ملی کردم خود ما بهتر میدانیم که اگر کسی مؤثر باشد و متنفذ باشد بخواهد از بانک کشاورزی وام بگیرد اگر ندهند با ترتیبی که فعلاً دارد فوری رئیس بانک کشاورزی را تغییر میدهند که اینست که در این تغییر اخیری که داده شد بنده شنیدم یک کسی میخواسته چهارصد هزار تومان قرض بگیرد بنده ندادم آقای صهبو یک نفر دیگر را برداشتند و با تصویب این پیشنهاد چو وقت این قضایا پیش نیاید برای اینکه ما میخواهیم شانزده میلیون تومان سرمایه بانک اضافه کنیم لازم است با پیشنهاد وزارت دارائی و پیشنهاد وزارت کشاورزی که بایستی حقیقه این بانک در اختیار وزارت کشاورزی باشد (کشاورز صدر - این مداخله در کار دولت است) مثل اسانامه تمام بانکها بانک ملی، بانک صنعتی و سایر بانکها باشند منتهی بانک صنعتی را وزارت اقتصاد ملی وزارت کشاورزی و وزارت دارائی صاحبان سهام هستند تبصره بنده اینست که با تصویب هیئات دولت، حالا بنده آمدم آگاهم که وزارت کشاورزی و وزارت دارائی هیئات مدیره را پیشنهاد بکنند به هیئات دولت و هیئات دولت هم تصمیم روی آن اتخاذ بکنند و این چیزی نیست که به گاو و گوسفند کسی ضرر بزند فقط یک موضوعی هست که اگر بنده وکیل باشم و بخواهم یک وام زیادی بگیرم و بمن ندهند بنده میتوانم با یک مبلغ از این تاریخ که شما برخصی میروید بخدمتتان خانم بدهم و چون سرمایه بانک دارد اضافه میشود حقیقه ایشان را بایده مجلس شش میخه بکنند که دیگر بعداً این پول بین عده ای متنفذ تقسیم نشود.

رئیس - آقای وزیر دارائی.

وزیر دارائی - همانطور که در جلسه قبل عرض کردم میخواستم آقایان توجه فرمائید یک

لایحه ایسکه پیشنهاد میشود خوبست آقایان توجه بفرمایند پیشنهاد هائی که داده میشود ارتباط بغود لایحه داشته باشد (صحیح است) اگر ما بخواهیم که روی این لایحه پیشنهاد بشود تمام مشکلات آن وزارتخانه را اساس آنرا اینجا همه را مطرح کنید تصدیق مفرمائید که نه وزیر مسئول مهیا هست و آماده هست که ما بتوانیم اینجا توضیح بدهیم و نه موردی دارد (صحیح است) برای اینکه امروز يك پیشنهادی شده است که سرمایه بانك كشاورزی شانزده میلیون اضافه شود این را هم که پیشنهاد شد در کمیسیون بودجه که خود بنده هم آنجا بودم دیدم بطوری اظهار تمایل از طرف آقایان هست و خیال کردیم که این از سایر تبصره ها جدا بشود و خبرش زودتر بجهت بیاید (صحیح است) من مبینم با این پیشنهادات مختلفی که میآید این نقض فرض است و هرچه پیشنهاد بکنیم بیشتر معطل میشویم از یکطرف اینجا مذاکراتی میشود راجع با اساس و اساسنامه بانك ، تشکیلات بانك ، تشکیلات كشور ، مملکت ، تشکیلات بانك كشاورزی بانك ملی مثل همه بانکها يك اساسنامه ای دارد مطابق قانون وزیر دارائی نماینده صاحبان سهام و نماینده مالیه مملکت است بانك كشاورزی جزء تشکیلات مانیست جزء وزارت كشاورزی است بجهت اینکه سرمایه دولت در آنجا هست که انتخاب هیات مدیره و عزل و نصب ، چون يك شرکت سهامی است ، باید در يك مجمع عمومی بعمل بیاید از مجمع عمومی دعوت بعمل بیاید ، مجمع عمومی را صاحبان سهام انتخاب میکنند و آن هیات مدیره را برای مدتی که لازم است انتخاب میکنند اگر مایبیم اساس قانون تجارت را یکدفعه عوض کنیم اساسنامه بانك را یکمربعه عوض بکنیم مانعی ندارد ممکن است لایحه ای برای این منظور دولت یا آقایان در نظر بگیرند یکروز بنشینیم راجع با اساسنامه بانکها صحبت کنیم و باید عرض کنم که تشکیلات قوه مجریه بنظر خود قوه مجریه است قوه مجریه وقتی مسؤولیت را قبول میکند که بتواند در مقابل مجلس مسؤول باشد که در مقابل اختیاراتش خودش مسؤول باشد بنده اینجا در قانون برنامه هم باید عرض کنم که مجری قانون برنامه خود دولت است در آن روزیکه قانون برنامه گذشت بنده نبودم اینجا مخصوصاً من باب تذکر عرض میکنم در قانون برنامه مجری برنامه خود دولت است متأسفانه از طرف یکی از آقایان نمایندگان پیشنهاد شده است که هیئت مدیره برنامه را مجلس شورای ملی تعیین کند اگر مجلس شورای ملی تعیین کند دولت نمیتواند قبول مسؤولیت بکند اگر دولت مسؤول است در مقابل مجلس باید خودش اشخاصی را که مورد اطمینانش هست انتخاب بکند (صحیح است) و همین جهت است که بنده عرض میکنم که اگر در آن مورد تبصره ای تصویب شد که مورد موافقت دولت نیست لایحه ای در این زمینه تقدیم خواهد شد بنده خواهش میکنم در قسمت کارهای مربوط بقوه مجریه اجازه نفرمایند که قوه مقننه دخالت کند خود قوه مجریه مسؤولیتی که در مقابل مجلس دارد اختیار عزل و نصب هم با او باشد باینجهت بنده با پیشنهاد آقای مکی نمیتوانم موافقت کنم (مکی - بنده عرض نکردم که مجلس دخالت میکند بنده عرض کردم وزیر كشاورزی وزیر دارائی هیات

مدیره امر مالی و هیئت دولت انتخاب بکنند) وقتیکه وزیر مالیه که نماینده مالی مملکت است صاحب کلبه سهام دولت هم در شرکتهای دولتی است و اختیار با وزیر دارائی است مثل اینکه مادر بانك ملی وزیر اقتصاد ملی و وزیر كشاورزی و وزیر جنگ و وزیر دارائی را پیشنهاد بکنیم و این نمیشود وزیر دارائی نماینده مالی مملکت است نماینده تشکیلات مالی مملکت در مجمع عمومی است و همچنین انتخاب و عزل و نصب اعضاء هیات مدیره مطابق قانون تجارت با مجمع عمومی خواهد بود که آن مجمع عمومی هم با دستور صاحبان سهام و وزیر دارائی تشکیل میشود اما يك نکته ای را هم عرض کنم که هیچوقت سابقه ندارد که يك وقت رئیس بانك كشاورزی را يك وزیر مالیه شخصاً انتخاب بکنند و عملی را که انجام میدهد همیشه رئیس دولت مسبق است که این کار را کرده و این را با قافا عرض کنم اگر بگرفتی ، حالا بنده که افتخار تصدی وزارت دارائی را دارم اگر بگرفتی تغییری در شرکتهای دولتی و بانك كشاورزی پیش میآید بنده بدون اطلاع آقای نخست وزیر اقدامی نخواهم کرد (احسن است)

مکی - البته رئیس دولت خودش میتواند هر وقت تغییری را که لازم بداند بدهد برای اینکه زودتر این لایحه بگذرد بنده پس میگیرم.

رئیس - بیست و پنج پیشنهاد دیگر هست.

قبادیان - یکی از این پیشنهادات مال بنده است قبل از اینکه قرائت شود پس میگیرم.

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت شود (بشرح زیر قرائت گردید)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - پیشنهاد میکنم پیشنهاداتی که باقی است بکمیسیون ارجاع شود بخود ماده واحده و پیشنهاداتیکه تصویب شده رای گرفته شود . باتمانقلیچ

معمد دماوندی - مخالفم .

رئیس - آقای باتمانقلیچ .

باتمانقلیچ - پیشنهاد را برای این کردم که ۵۰ تا پیشنهاد دیگری خواهد رسید و شاید بازم برسد و سی پیشنهاد هم آلان موجود است و نتیجه هم یکی یکی آقایان پیشنهادشان را پس میگیرند وقت مجلس و نمایندگان ، هیات دولت تلف میشود بنده در حال پیشنهاد اینست که پیشنهادها یک تصویب شده و خود ماده واحده رای گرفته بشود پیشنهاداتی که باقی است بکمیسیون برود (احسن است)

معمد دماوندی - باید مخالف و موافق صحبت کنند .

رئیس - چند نفر از آقایان اجازه خواسته اند که بنشینند .

معمد دماوندی - اجازه بفرمائید بنده مخالفت خود را بگویم .

رئیس - شما عضو کمیسیون نیستید ده دقیقه بشما گفته ام که چون عضو کمیسیون نیستید نمیتوانید مخالفت کنید .

نمایندگان - رای رای .

معمد دماوندی - آقا يك تذکری دارم ،

رئیس - آقایانیکه با این پیشنهاد آقای باتمانقلیچ موافقت قیام میکنند (اکثر برخاستند)

تصویب شد رای گرفته میشود بماده واحده .

ابوالحسن رضوی - آقای رئیس آقای مغیر

راجح بارس اظهار کردند .

رئیس - صلوح ننگبند آقای وزیر دارائی جناب عالی قبول کردید این پیشنهاد آقای نورالدین امامی را در قسمت فرسخسارت دیر سکرد از رسایا و ککشا ووزان آذر بایجان ووزجان ؟

وزیر دارائی - بلی قبول کردم .

رئیس - آقای مغیر شما هم قبول کردید ؟
مغیر - اگر فارس هم اضافه بشود بنده قبول میکنم (مهمه نمایندگان) (زنگ رئیس)

رئیس - باین پیشنهاد اگر مغیر قبول نکند باید رای گرفت چون وزیر دارائی و مغیر هر دو باید قبول بکنند بنا بر این رای گرفته میشود باین پیشنهاد .
سزاوار - خاصه خرجی که نمیشود يك پیشنهاد اصلاحی دارم .

بهادری - ملاکین بدبخت ملکشان که در دستشان نبوده است .

رئیس - رای گرفته میشود پیشنهاد آقای نورالدین امامی بانگرفتن خسارت و فرغ در آذر بایجان ووزجان (اکثر برخاستند) تصویب شد . (بهادری - متشکرم) رای با ورقه گرفته میشود بماده واحده با اصلاحاتیکه شده است .

اسلامی - بنده اخطار نظامنامه ای دارم .
رئیس - آقایان تشریف نبرید يك پیشنهادی رسیده راجع باوقات جلسه که هر روز صبح جلسه تشکیل شود .

(اخذ و آراه بعمل آمد و نتیجه برقرار ذیل حاصل شد)
رئیس - با ۷۲ رای تصویب شد بقیه پیشنهادات بکمیسیون فرستاره میشود .

- موافقت - آقایان ، یالبزی - برزین - سلیمان ضیاء ابراهیمی - نورالدین امامی - مهدی صدر زاده محمد حسین قشقائی - دهقان - موسوی - سلطان الملام مشایخی - مکرّم - دکتر ملکلی - دکتر امینتبار - احمد فرامرزی - عبد الله ونوق - کفائی - نواب یزدی شریعت زاده - دکتر فلسفی - اسلامی - ملکلی دکتر طباطبائی - آزاد - هاشم وکیل - نبوی - كشاورز صدر - بوداغبان - ارباب گیو - باتمانقلیچ - معتمد دماوندی - اهرازنیکبندی - اردلان - لاهوتی - ظفری ناصرالدین ناصری - دکتر متین دفتری - امیر نصرت اسکندری - فاضلی - صفا امامی - اخوان - بهادری عرب شیبانی - آشتیانی زاده - ابوالقاسم امینی - امیر تیمور - امیر حسین ظفر بختیاری - قبادیان - صفوی - شهاب خسروانی - دکتر مصباح زاده - شریف زاده - ملک مدنی - عدل اسفندیاری - قوامی - صاحب دویانی هراتی - مهدی ارباب - علی وکیل - سلطان - ملکپور ناصر ذوالفقاری - دکتر مجتهدی - معتمد ذوالفقاری علی اقبال - خسرو هدایت - کرگانی - آسدی - نرانی گنجه ای - دکتر هدیه - دکتر امینی .
- موافق بی اسم يك ورقه .

۴- موقع دستور جلسه بعد ، ختم جلسه
رئیس - جلسه آتی روز سه شنبه صبح .
(مجلس يك ساعت بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت